

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ
ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

18.05.2017 № 63-р/к

№ 1/02-18-15

м. Харків

Про закриття провадження у справі

Адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання від 02.02.2017 № 62 про попередні висновки у справі № 1/02-18-15, розпочатої за ознаками вчинення КОМУНАЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ ТЕПЛОВИХ МЕРЕЖ ХАРКІВСЬКОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ РАЙОННОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ (надалі – Підприємство) порушення законодавства про захист економічної конкуренції,

ВСТАНОВИЛА:

За результатами розгляду заяви (вх. від 21.12.2014 № 6860/С-235) фізичної особи _____ (надалі – Заявник) про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, на підставі подання першого відділу досліджень і розслідувань від 31.01.2015 № 43 щодо наявності в діях Підприємства ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринках послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, шляхом встановлення таких умов реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на цих ринках, адміністративною колегією Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України прийнято розпорядження від 31.01.2015 № 18-рп/к про початок розгляду справи № 1/02-18-15 (надалі – Справа) щодо дії (бездіяльності), які полягають у:

- зобов'язанні споживачів надати проект установки квартирного засобу обліку холодної води;
- неприйнятті на абонентський облік квартирний засобу обліку холодної води.

В ході розгляду Справи встановлено наступне.

Підприємство є юридичною особою, має самостійний баланс, поточні, валютні та інші рахунки в установах банків, печатку зі своїм найменуванням, кутовий та інші штампи. Ідентифікаційний код Підприємства: 33561415, місцезнаходження: 62466, Харківська область, Харківський район, селище Хорошево, вул. Горького, 1.

Статут Підприємства затверджено розпорядженням голови Харківської районної державної адміністрації від 21.06.2005 № 318 (в редакції розпорядження голови районної державної адміністрації від 30.07.2012 № 1903) реєстраційний номер 14711050027000796 (надалі – Статут).

Відповідно до Статуту предметом діяльності Підприємства є:

- подача, транспортування, розподіл та реалізація питної води;
- видача технічних умов на водопостачання та погодження проєктів;
- розробка заходів щодо раціонального використання води та установа лімітів водоспоживання та інше.

У розумінні абзацу дванадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» Підприємство є суб'єктом господарювання.

Абзацом дев'ятнадцятим статті 1 Закон України «Про питну воду та питне водопостачання» визначено, що централізоване питне водопостачання – господарська діяльність із забезпечення споживачів питною водою за допомогою комплексу об'єктів, споруд, розподільних водопровідних мереж, пов'язаних єдиним технологічним процесом виробництва та транспортування питної води.

Підприємство здійснює господарську діяльність на ринку централізованого водопостачання в межах мереж, що ним експлуатуються в містах Південне, Мерефа, селешах Першотравневе, Високий, Бабаї, Безлюдівка, Васищеве, Пісочин, Селекційне, Рогань, Комуніст, Коротич, Кутузівка, Момотово, Фрунзе, селах Вільхівка, Сороківка, Хорошеве, Хролі, Перемога, Тернова, Липці, Яковлівка, Учхоз 1-го Травня Харківського району Харківської області.

В розумінні абзацу тринадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» послуга з централізованого водопостачання є товаром.

Відповідно до статті 5 Закону України «Про природні монополії» ринок централізованого водопостачання перебуває у стані природної монополії.

Одним з видів діяльності Підприємства є надання послуг з централізованого водопостачання та розглядається як товар, який не має замінників.

Таким чином, товарними межами ринку є послуги з централізованого водопостачання.

Територіальними межами ринку є території міст Південне, Мерефа, селеш Першотравневе, Високий, Бабаї, Безлюдівка, Васищеве, Пісочин, Селекційне, Рогань, Комуніст, Коротич, Кутузівка, Момотово, Фрунзе, сіл Вільхівка, Сороківка, Хорошеве, Хролі, Перемога, Тернова, Липці, Яковлівка, Учхоз 1-го Травня Харківського району Харківської області, на яких розташовані мережі водопостачання, що належать Підприємству.

Внаслідок технологічних особливостей централізованого водопостачання, а також враховуючи, що цей ринок перебуває у стані природної монополії, конкуренція на ньому відсутня.

Враховуючи вищенаведене, Підприємство займає монопольного (домінуючого) становища на ринку централізованого водопостачання в межах території міст Південне, Мерефа, селеш Першотравневе, Високий, Бабаї, Безлюдівка, Васищеве, Пісочин, Селекційне, Рогань, Комуніст, Коротич, Кутузівка, Момотово, Фрунзе, сіл Вільхівка, Сороківка, Хорошеве, Хролі, Перемога, Тернова, Липці, Яковлівка, Учхоз 1-го Травня Харківського району Харківської області, на якій розташовані мережі водопостачання, що перебувають у його власності та/або користуванні.

Абзацом двадцятим статті 1 Закон України «Про питну воду та питне водопостачання» визначено, що централізоване питне водовідведення – господарська діяльність із відведення та очищення комунальних та інших стічних вод за допомогою комплексу об'єктів, споруд, колекторів, трубопроводів, пов'язаних єдиним технологічним процесом.

Підприємство здійснює господарську діяльність на ринку централізованого

водовідведення в межах мереж, що ним експлуатуються в містах Південне, Мерефа, селешах Першотравневе, Високий, Бабаї, Безлюдівка, Васищеве, Пісочин, Селекційне, Рогань, Комуніст, Коротич, Кутузівка, Момотово, Фрунзе, селах Вільхівка, Сороківка, Хорошеве, Хролі, Перемога, Тернова, Липці, Яковлівка, Учхоз 1-го Травня Харківського району Харківської області.

В розумінні абзацу тринадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» послуга з централізованого водовідведення є товаром.

Відповідно до статті 5 Закону України «Про природні монополії» ринок централізованого водовідведення перебуває у стані природної монополії.

Одним з видів діяльності Підприємства є надання послуг з централізованого водовідведення та розглядається як товар, який не має замінників. Таким чином, товарними межами ринку є послуги з централізованого водовідведення.

Територіальними межами ринку є території міст Південне, Мерефа, селешах Першотравневе, Високий, Бабаї, Безлюдівка, Васищеве, Пісочин, Селекційне, Рогань, Комуніст, Коротич, Кутузівка, Момотово, Фрунзе, сіл Вільхівка, Сороківка, Хорошеве, Хролі, Перемога, Тернова, Липці, Яковлівка, Учхоз 1-го Травня Харківського району Харківської області, на яких розташовані мережі водовідведення, що належать Підприємству.

Внаслідок технологічних особливостей централізованого водовідведення, а також враховуючи, що цей ринок перебуває у стані природної монополії, конкуренція на ньому відсутня.

Враховуючи вищенаведене, Підприємство має ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку централізованого водовідведення в межах території міст Південне, Мерефа, селешах Першотравневе, Високий, Бабаї, Безлюдівка, Васищеве, Пісочин, Селекційне, Рогань, Комуніст, Коротич, Кутузівка, Момотово, Фрунзе, сіл Вільхівка, Сороківка, Хорошеве, Хролі, Перемога, Тернова, Липці, Яковлівка, Учхоз 1-го Травня Харківського району Харківської області, на якій розташовані мережі водовідведення, що перебувають у його власності та/або користуванні.

В ході розгляду Справи встановлено, що Підприємство листом від 03.12.2014 № 3378/15 повідомило Заявника про необхідність надати проект установки засобу обліку води та зазначило підстави відмови взяття на абонентський облік квартирний засобу обліку холодної води, виходячи з наступного:

- «відповідно до пункту 5.25 Державні будівельні норми України (надалі – ДБН) «Будинки і споруди. Проектування висотних житлових і громадських будинків», пункту 5.19 ДБН В.2.2-15-2005 «Житлові будинки. Основні положення «проектування вузлів обліку споживання води для висотних будинків є обов'язковим. Квартирний водомірний вузол має проектуватися із запірною арматурою, що допускає демонтаж засобів обліку води і очищення фільтра без відключення стояка» (мова оригіналу).

Втім, аналізом зазначених норм встановлено, що:

- відповідно до пункту 1.1. ДБН «Будинки і споруди. Проектування висотних житлових і громадських будинків» «ці норми розроблені в розвиток ДБН В.2.2-15-2005 «Житлові будинки. Основні положення.» і ДБН В.2.2.-9 «Будинки і споруди. Громадські будинки та споруди. Основні положення» та інших чинних нормативних документів у будівництві і поширюються на проектування нових висотних житлових та громадських будівель» (мова оригіналу);

- згідно ДБН В.2.2-15 -2005 «Житлові будинки. Основні положення.» «ці норми поширюються на проектування нових і реконструкцію житлових будинків з позначкою рівня підлоги верхнього поверху до 73,5 м (як правило, до 25 поверхів включно при висоті поверху

2,8 м): одноквартирні та багатоквартирні, у тому числі спеціалізовані квартирні житлові будинки для осіб похилого віку і сімей з інвалідами та гуртожитки...Вимоги цих норм є обов'язковими для юридичних та фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності на території України незалежно від форм власності та відомчої належності....»(мова оригіналу).

Будинок, в якому мешкає Заявник, не є новим та/або реконструйованим житловим будинком з позначкою рівня підлоги верхнього поверху до 73,5 м та Заявник не є юридичною та/або фізичною особою – суб'єктом підприємницької діяльності.

Таким чином, зобов'язання Підприємства щодо розробки проекту установки квартирної засоби обліку холодної води не передбачені вимогами чинного законодавства.

Враховуючи зазначене, Підприємство безпідставно зобов'язало Заявника надати проект установки засоби обліку води, що може призвести до ущемлення його інтересів.

Такі дії Підприємства були б неможливі за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, оскільки у цьому випадку жоден з учасників цього ринку не зміг би одноособово вчиняти необґрунтовані дії та не зазнавати при цьому збитків внаслідок суттєвого зменшення попиту на свої послуги.

Отже, дії Підприємства, які полягають у зобов'язанні споживача надати проект установки засоби обліку холодної води, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживача, яка була б неможливою за умов існування значної конкуренції на ринках централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

Також встановлено, що Заявник звернувся до Підприємства щодо взяття на абонентський облік засоби обліку холодної води.

Втім, Підприємством не було здійснено взяття на абонентський облік засіб обліку холодної води Заявника у встановлений діючим законодавством строк.

Абзацом другим пункту 10 Правил передбачено, що справляння плати за нормативами (нормами) споживання за наявності квартирних засобів обліку без урахування їх показань не допускається.

Підпунктом 9 пункту 32 Правил надання послуг з централізовано опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630, зі змінами, (надалі – Правила) передбачений обов'язок виконавця забезпечити за заявою споживача постановку квартирної прилади обліку на абонентський облік у тижневий термін з дати подання такої заяви.

Отже, Підприємству необхідно було у тижневий термін з дати подання заяви поставити на абонентський облік квартирний засіб обліку.

Неприйняття Підприємством на абонентський облік квартирної засоби обліку холодної води позбавило Заявника можливості справляти плату за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення з урахуванням показань засоби обліку, що призвело до ущемлення його інтересів.

Така бездіяльність Підприємства була б неможливою за умов зазнання ним значної конкуренції на ринках централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, адже в такому випадку споживач мав би можливість обирати між кількома виконавцями послуг, і, у разі здійснення Підприємством вказаної бездіяльності, обрав би іншого виконавця.

Отже, бездіяльність Підприємства, яка полягає у неприйнятті на абонентський облік квартирної засоби обліку холодної води, містить ознаки порушення законодавства про

захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринках, що призвела до ущемлення інтересів споживача, яка була б неможливою за умов існування значної конкуренції на ринках централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

Листом від 23.11.2015 № 2257-1/15 (вх. від 24.11.2015 № 4979) Підприємство зазначило, що здійснено допуск в експлуатацію вузла обліку витрат холодної води в квартирі фізичної особи Столярової Л.О.

Враховуюче наведене, адміністративною колегією Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України Підприємству надано рекомендації від 29.12.2016 № 163 - рк/к щодо вжиття заходів для усунення наслідків вищенаведених дій, шляхом доведення до відома споживачів порядку взяття на облік засобів обліку холодної води, а також рекомендації від 29.12.2016 № 164 – рк/к щодо вжиття заходів для усунення наслідків бездіяльності, шляхом прийняття розпорядчого документу, яким посилити контроль за дотриманням працівниками Підприємства пункту 32 Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630.

На виконання зазначених рекомендацій Підприємство листами від 20.01.2017 № 76/17 та № 77/17 (вх. від 23.01.2017 № 211 та № 212) повідомило, що засіб обліку холодної води фізичної особи Столярової Л.О. 10.04.2015 взято на абонентський облік. Також, Підприємство зазначило, що доведення до відома споживачів порядку взяття на абонентський облік засобів обліку холодної води та прийняття розпорядчого документу щодо дотримання пункту 32 Правил не можливо, оскільки послуги з водопостачання та водовідведення в с. Пісочин Підприємство не надає з 01.09.2015.

Отже, положення Рекомендацій адміністративної колегії територіального відділення виконані.

З таких умов, враховуючи, що у територіального відділення відсутня інформація, яка б свідчила, що дії Підприємства, які полягають у зобов'язанні споживача надати проект установки засобу обліку холодної води, та бездіяльність яка полягає у неприйнятті на абонентський облік квартирний засіб обліку холодної води, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, призвели до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, чи завдали значних збитків окремим особам чи суспільству, провадження у справі відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» підлягає закриттю.

На подання про попередні висновки у Справі Підприємство будь-яких заперечень і зауважень не надало.

Враховуючи наведене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 46, 48 і 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482, та пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

Закрити провадження у справі № 1/02-18-15.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Н.В. Фастова